

ihale sürecine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle dava açılabilmesinin gerekli şartlar nelerdir?

ihalenin ve ihale sürecine ilişkin işlemlerin iptali istemiyle dava açılabilmesinin gerekli şartının, davacının bu ihaleyi kazanamaması olmadığı ve *ihaleyle arasında menfaat ilişkisinin bulunduğunu iddia edebilmesi* olduğu;

zira aday veya istekliler yanında istekli olabileceklerin de ihaleyle ilgili meşru, kişisel ve güncel bir menfaatinin korunmasının ancak bu şekilde mümkün olabildiği ve ihalenin iptali istemiyle dava açabilmesi için, 4734 sayılı Kanun'da öngörülen zorunlu idarî başvuru yollarının tüketilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu bağlamda idareye şikâyet ve itirazın şikâyet başvurusunda bulunabilecekleri, ihalelere teklif veren veya ön yeterlik değerlendirmesi için başvuran gerçek ve tüzel kişilerle sınırlandırmanın 4734 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin amacına uygun olmadığı, ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle,

bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya isteklilerin yanında doküman satın almak suretiyle ihale sürecine katılma istek ve iradesini ortaya koymuş olan istekli olabileceklerin de ihalelere yönelik başvuru yollarını kullanma hakları bulunduğunun açık olduğu belirtilmiştir

Emsal ihale karar özeti: Yer verilen kararın karşı oy kararında bulunan ifadelerin de oldukça önemli ve burada yer

verilmesinde faydalı olduğunu düşünmekteyiz. Karşı oy kararında, uyuşmazlık konusu ihalede dokümanı satın alan ve ihaleye katılmayan davacı tarafından ihalenin sadece tahditli plakalı araçlara sahip kişi ve kurumlara açık olması gerektiği; ancak ihale üzerinde bırakılan isteklinin yeteri kadar ya da hiç tahditli aracının bulunmadığı, ihalenin tahdit kapsamında aracı bulunmayan istekli üzerinde bırakılması işleminin mevzuata aykırı olduğu iddia edilmiş olup bu sebeple ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması ve ihale kararının iptal edilmesi istemleriyle idareye şikâyet ve Kamu İhale Kurumuna itirazın şikâyet başvurusunda bulunduğu belirtilmiştir. Kararın devamında, 4734 sayılı Kanun'un madde 54/1 hükmü ile yapılacak idarî başvurular için ihale sürecine ilişkin bir işlemin bulunmasının yeterli kabul edildiği ve mevzuat hükümleri ile birlikte davacının iddialarının değerlendirilmesi sonucunda, davacı tarafından da en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenen isteklinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddiasında bulunduğu; bu hâliyle başvurunun, dokümana itirazdan bağımsız olarak ihale sürecine ait bir işlem olan ihale komisyonu kararına ilişkin olduğunun anlaşıldığı belirtilmiştir. Bu bağlamda davacının başvuru ehliyetine sahip olduğu ve ihale sürecine ilişkin yaptığı başvurusunun esası hakkında karar verilmek üzere Kamu İhale Kurulu kararının iptaline karar verilmesi ve davanın reddine ilişkin Mahkeme kararının bozulması gerektiği ifadelerine yer verilmiştir. Bkz.: Danıştay 13. Dairesi, 09.03.2016 Tarihli ve E. 2014/5277, K. 2016/598 Sayılı Karar,

Başvuru sahibinin tekliflerinin değerlendirilmesine yönelik iddia ile yapmış olduğu itirazın şikâyet başvurusunun, tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve ihalenin sonuçlandırılma sına ilişkin idarî işlem veya eylemler hakkında başvuruda bulunabilmek için ihaleye teklif verilmesi suretiyle istekli sıfatına sahip olunması gerektiği ve başvuru sahibinin başvuruya konu ihaleye teklif vermemesi sebebiyle istekli sıfatına sahip olmadığı belirtilmiş olup başvurunun,

,ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

Kamu İhale Kurulunun bu kararının iptali istemiyle açılan dava, İdare Mahkemesince reddedilmiş olup bu karar için temyiz başvurusunda bulunulmuştur. Temyiz incelemesinde Danıştay, uyuşmazlık konusu ihalede doküman satın alan, ancak ihaleye teklif sunmadığın dan istekli sıfatını kazanamayan davacının, Kamu İhale Kurumuna yapılan itirazın şikâyet başvurusunda, ihale komisyonunun ihalede verilen teklif zarflarını ihalede hazır bulunanlar önünde açtığını ve teklifleri okuduğunu;

ancak ihaleye katılan bir isteklinin teklif zarfının isteklilerin olmadığı ortamda daha sonra açıldığını, dolayısıyla ihale esnasında hazır bulunanlar önünde açılmadığını, tekliflerin açılmasına ait formun da daha sonra isteklilere verildiğini ve bu durumun mevzuata aykırı olduğunu iddia ettiğini belirtmiştir.

Kararın devamında, dava konusu ihaleye teklif sunmamakla birlikte, ihale dokümanını satın alan ve ihale konusu alanda faaliyette bulunan davacının istekli olabilecekler arasında bulunduğu, doküman satın alarak ihale sürecine katılma istek ve iradesini ortaya koymuş olan davacının ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle, bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia ederek;

ihalelere yönelik başvuru yollarını kullanma hakkının bulunduğu açık olduğu belirtilmiş olup ileri sürdüğü iddia yönünden başvurunun ehliyet yönünden reddine ilişkin Kurul kararında hukuka uygunluk ve bu kısım yönünden davanın reddine ilişkin Mahkeme kararında hukukî isabet bulunmadığına karar verilmiştir.

Emsal ihale karar özeti: Danıştay 13. Dairesi, 26.09.2017 Tarih ve E. 2017/1587 K. 2017/2438 Sayılı Karar; Kamu İhale Kurulu, 30.11.2017 Tarihli ve 2017/MK-471 No.lu Mahkeme Kararı